

Vägverket

Handlingar rörande

Jacob Cosswa (Cosswaij)

avskrift ur Riksarkivet
Biografica
Riksregistraturen

för Kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsens räkning

Kopior från Vägverkets museum

OCR-läst 2006
av Börje Sandén

Handlingar rörande Jacob Cosswa och artiklar erhållna genom Vägverket i Borlänge

Mapp med 31 kopierade sidor ur riksarkivets samlingar med handlingar angående Jacob Cosswa
- beställda av byråsekreterare Uno Lindgren (senare chef för vägmuseet) (i UKF:s pärm Sv6)
- kopior till UKF, troligen genom Jan-Olof Montelius eller Tobias Gredenman, vilken skrivit en uppsats om vägar i Upplands-Bro och sin tur fått materialet från Vägverket

1665-09-18 Uppmaning från regeringen till krigskollegiet att borttaga Stäkes backa (i UKF:s pärm)

1665-11-06. Landshövding Gyllenstierna uppmanas av regeringen att förbättra vägarna (i UKF:s pärm)

1665-11-08. Betalning till Cosswa och underlydande för arbetet med Stäksbacken (i UKF:s pärm)

1665-11-24. Betalning och medalj till "Cronans Architect Jean de la Walle" (2 blad) (i UKF:s pärm)

1666-12-15. Fullmakt för Cosswa att vara "vägemästare" (3 blad) (i UKF:s pärm)

1666-12-15. Memorial varefter Cosswa har att rätta sig (8 blad) (i UKF:s pärm)

Odaterat brev från Cosswa angående en tvist om en åkertäppa i Jönåker (i UKF:s pärm)

1683. Cosswas brev till Kungl Maj:t med anledning av utebliven lön (3 blad) (i UKF:s pärm)

Odaterat Cosswas nådeansökan till Konungen för det dråp han begått (3 blad) (i UKF:s pärm)

Mari Cosswa brev till Konungen med anledning av ovannämnda dråp (i UKF:s pärm)

*Nedanstående väghistoriskt intressanta artiklar finns i UKF:s pärm Sv6
med huvudsakligt mtrl från Svenngårds pärmar*

Väghistoriskt material, erhållet 2000-02 av Vägverkets museum i Borlänge

Väg och vattenbyggnadsstyrelsen - ett ämbetsverk från stormaktstiden

- Ur Vårt Verk årg. 2 1950 nr 1. - Personaltidning. Uno Lindgren

- Ordalydelsen i instruktionen för Jacob Cosswa (Cosswaij) att vara vägmästare

Riksvägmästarens instruktion. Artikel av Uno Lindgren i Vårt Verk 1955

Riksvägmästaren. Artikel av Uno Lindgren Pärms Sv6: sid. 104 (263)

- Föreningen Sveriges Vägmästare (FSV) Minnesskrift 1927-1977 (i UKF:s pärm)

Väghistoria från Stäket till Draget. Källförteckning. Pärms Sv6: här sid. 107

- 5-poängsuppstas Gredenman/Gåvefelt Ht 1999

Väghållningens historia i årtal - Ur vägverkets historiska databas Sv6: sid. 109

Vinterväghållning. Ur Vägverkets historiska databas Pärms Sv6: här sid. 210

Litteratur rörande inventering av vägar, broar, milstopar m.m. **Sökord:** inventering,

- Vägverkets litteraturhist - litteraturdatabas. 17/5 2000 (i UKF:s pärm)

Väghistorisk litteratur rörande Stockholms och Uppsala län. Sökdatum: 1999-08-20

- **Sökord:** Stockholms län, Ncabb, Uppsala län, Ncab (i UKF:s pärm)

Litteratur rörande förhistoriska vägar och broar. **Sökord:** Förhistorisk väg bro, medeltida väg bro, vadställe, kavelbro, hålväg, runstensbro, Pilgrim, Eriksgatan. (i UKF:s pärm)

Datum Stockholm September 18 A:o 1665

Till KrigsCollegium om Stäkes backa,
att den borttages.

S. Franc.

Såsom och till La Walle att han deröffwer
gör een dessien.

C a r l medh **G v d z** nåde etc.

Wår synnerl.ynnest etc. Emedan såsom Troo Mån H:r Richs
Marsk och samptl: Richz- och Krigz-Rådih, Wij till deras
som reesa.begwemligheet och nytta nödigt wachtat hafwe
till att låtha, taga borth Stäakes backa, effter den dessein
som Architect:n La Walle deröfwer giordt hafwer; Ty ähr wår
nådige willie-och befallningh, att J låten till d: 1
Octobris vthaf Nääsgården folcket gå till Steket 200. Sol-
dater, hwilka kunna tagha medh sigh **14.** dagars kost, medh
befallningh till dem, att de effter La Walles förordningh
arbetet förrätta. etc.

Emedan såsom, Jean la Walle, Wij för nödigt wachte, effter
Eder giorde dessein, att låtha igenom Wåra wisse der till
förordnade Daalknechtar tagha bort Stäakes backa; Ty är

Utan avgift.

Wår nådige willie och befallningh, att J tijth hann Eder

Till Förste byråsekreterare Uno Lindgren, Stockholm, p.b.

för Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens räkning.

förfoghen, tagandes medh Eder till hielp den J hällst be-
haghen, så lagandes, att nu medh det forderligste arbetet
begynnas kan, efftersom Wij och till d: 1. 8bris - 200.
Daalknechter tijth hann hafwe låtit förskrifwa,. Hwarmedh
etc. etc.

H. E.
P.B. C.G.W. G.O.S. M.G.D.G.D. G.B.

Rätt avskrivet ur riksregistratur för år 1665 aug. - sept.
betygar

Stockholm, Riksarkivet den .....9..dec...1966....

Ex off icio

C.G. Löwenhielm

Expeditionsföreståndade

Datum Stockholm Novemb: 6 A:o 1665.

Till Landzhöfding Jöran

Gyllenstierna, S. Franc.att låta förbättra vägarne.

C a r l. etc.

Wår etc. Wij månde Eder Troo Man och Landzhöfdinge, för een
lijten tijd sedan beordra. och anbefalla något angående
denne nye vägen öfwer Hornwijken, sampt de broer som
behöffwes
heromkring Stockholm att repareras och förbettras, samma
ordres haffwa Wij ännu godt funnit att iterera, medh nådig
befallning att effter såsom Wägarne förspöries mäst och
öfwer alt her i Vpland wara för den resande mannen otienlige
och elaka, det J dragen derföre een tidig försorg, det
vägarne medh det forderligste måtte så lagas och förbettras,
att de som reesa icke måtte hafwa orsak deröf:r sigh att
beswära, Vthan såsom i sigh sielf skiäligt ähr finna
där-

uthinnan sin nytta och Commoditet. Hwarmedh. etc.

H. E.

P.B. L v d L.m G.O.S. M.G.D. G.B.

Pass för 200. knechter af DaleRegementet som
hemförlåffwade ähre.

U t a n a v g i f t .

J Bergh.

Till Förste byråsekreterare Uno Lindgren, Stockholm, p.b.
för kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens räkning.

Wij Carl etc. Giöre witterl:t att efftersom the 200

Man knechter af DaleRegementet, som een tijd borth åth
hafwe arbetat på Stäkes. backa nu ähre hem förlåfwade,
hwarföre befallas hermed Wåre Landzhöfding:r sampt Be-
fallningsmän, Lähns= och fierdingsmänen att de dem med all
nödtorfftigh frij fordenskap vnder wägen effter laghord-
ningen försee_och accommodere.. Her alle som wederböhre
hafwe sigh att effterrätta. Till ytterm: etc.

H. E.

P.B. L **v d** L. G.O.S. M.G.D. G.B.

Rätt avskrivet ur riksregistratur för år 1665 okt. - dec.
betygar

Stockholm, Riksarkeivet den 9 dec 1966

Ex officio

C.G. Löwenhielm

Expeditionsföreståndare

Datum Stockholm November 8 A:o 1665.

Till Cam: Coll: för Conducteuken

Jacob Cossua, att för des gjorde

flijth och hafde möda medh Landzwägen

0. Austrel.

wed Stäckbakka att bekomma och åthniuta

100. dal:er S:mt.

C a r l' etc.

Wår synnerl. ynnest. etc. Såsom Wij hafwe Troo Mån
H:r Richzskattmestare och samptl. Richzr och CammarRåd, h,
medh nåder förmerckt den trogne flijth och möda. som
brefwijsaren och Conducteuken Jacob Cossua anlagt hafwer
till arbetets fortsättianda af stoore Landzwägens
förbättring widh Stäckbacka och derföre nådigst welat
tillägga honom till någon ergetzligheet Etthundrade D:r
Söllf:rmt. Altså hafwen J att stella Eder denne Wår
nådige förordning till hörsam effterrättelse, så
lagandes att han Conducteuken dem werckel. må åthniuta
och således 100. D,r S:mt riktigt bekomma, effter som
Wij och vthan des honom yttermehra i Wår och Cronans
tienst warde brukandes. J förrätten dermed det som Oss
lender till nödigt nöije. Och Wij befalle. etc.

Utan avgift.

H. E.

P.B. L v d L. G.O.St. M.G.D. G.Bonde

Till förste byråsekreterare Uno Lindgren, Stockholm, p.b.

O. Austrell

Till Cam: Coll: för de office-
rare och knechter som på Landz.
wägen wed Stäkz backa arbetat
hafwa, att derföre till ergetz-
ligheet bekomma. Capit: Nembl:
50. D:r S:mt Fendricken 25
hwardere af 4. vnder officerere
10. D:r S:mt och de gemene een
läst godt öhl.

C a r l. etc.

Wår synnerl. ynnest. etc. Såsom Wij hafwe Troo Mån H:r
Richzskattmestare, medh nådigt behagh förmerkt den oförtrut-
ne:flijth hwilken de Officerare tillijka med een deel knechter
aff DahleRegementet som till stoore Landzwägens förbättring
wed Stäkzbacka wore förordnade, haffwa användt derwedh, Och
fördenskull i nåder welat unna och tilläggia dem någon
ergetzligheet. Altså är Wår nådige willie och befallning, att
J den anstallt giören det Capitemen bekommer Fembtijo dal:r
Söllf:rmt. Sedan Fendricken tiugofem dal: S:mt och hwardere af
4. Vnderofficererne Tijo dal: S:mt jämwäl och att till de
gemeene gifwes een läst godt öhl. J låten altså

denne Vår nådige förordning wara Eer till hörsamb
effterrettelse, förrättandes dermz det som Oss länder
till nådigt behagh. Och Wij befalle. etc.

H. E.

P.B. L v d L. G.O.Stenb: M.G.D. G,B,

Rätt avskrivet ur riksregistratur för år 1665 okt. - dec.
betygar

Stockholm, Riksarkivet den .....9..dec...1966....

Ex off icio

C.G. Löwenhielm

Expeditionsföreståndade

Datum Stockholm November 24   A:o 1665

0. Austrel.

Till Camar Collegium om en discretion för
Cronans Architect Jean de la Walle, Ett

hundra Ducater nembl. till en kiedh medh en
Medaille der uthi, för det han Landzwägen wedh
Stäckz backa förbättrat haffwer.

C a r l. etc.

Wår synnerliga.ynnest etc. Såssom Wij haffwe tro män H:
Rijkzskattmästare, så och samptlige Rijks= och Camar Råd
medh särdeles:nåde förmärkt den oförtrutne flijt och
möda, så och goda anledning, som aff breffwijsaren
och Wår Architect Ährligh och förståndigh Jean de la Walle
nyligen spordh ähr medh store Landzwägens förbättringh wedh
Stäcksbacka, i ty att den numehra till eij ringa.
commoditet för den resande man wällanlagd och inrättad
worden ähr, och fördenskull till en nådig ihogkommelsse aff
sådan hans använde flijt widh det så heelt ganeliga
wärket, welat tilläggia honom till en kiadh sampt en
Medaille der uthi Etthundra Ducater. Altså befalle Wij
Utan avgift.   eder nådeligen, att J sådant eder till effterrättelsse

Till Förste byråsekreterare Uno Lindgren, Stockholm, p.b.
för Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens räkning.

ställen, lagandes så förmedelst tiänligh anstalt, det han
denne Wår nådige förordningh wärkeligen må åthniuta. J
förrätten således etc.

H. Eleonora.
P.Brahe. L v d Lindh. C.Stiernskiöld.
M.G.De la gardie. G.Soop.

Rätt avskrivet ur riksregistraturet för år 1665 oct. - dec.
betygar

Stockholm, Riksarkivet den .....9..dec...1966....

Ex off icio

C.G. Löwenhielm

Expeditionsföreståndade

Datum Stockh: December 15 A^o 1666.

S.Franc Fullmacht för Jacob Coswaij at wara
Wägemästare

Wij Carl etc. Giöre witterligit, att ehuruwehl wij förmedelst åthskillige wåre förordningar hafwe söcht till att afskaffa dhe illake wägar som på åthskillige orter och särdeles tijder om åhret här i vårt Rijke finnes, Allmogen

och den reesande till stoort hinder och afsachnadt;

Lijkwehl emådan som wij förnimmer dhet sådant intet kan

komma till någon rätt effect, heller och efter wår

intention remedieras, där icke en wiss persson

förordnas som någon upsicht och inseende hafwer öfwer

allmenne wägarne och Brooer, huru the till den ree-

sandes commoditet och gangn motte förfärdigas, re-

pareras och sådan widh macht hollas. Ty hafwe wij

anförtrodt och förordnat såsom wij och i detta vårt

öpane brefs kraft anförtroo och förordne, Erlig och

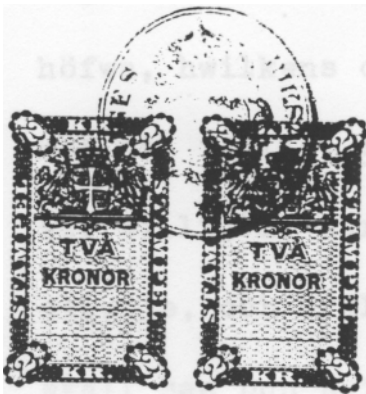
Förståndigh Jacob Coswaij att wara Wägemästare, Och

skall han wara Oss och Swergies Cronc huldh, trogen etc. J

synnerheet skall hans ämbete derutinnan bestå, att han

öfwer dee publique wägar här i vårt Rijke, skall hafwa en

flijtig och

Stämpel kr 2:-

Lösen kr 2:-

Summa kr. 4:-

gran upsicht sampt drifwa och laga så, att dee som reesa, medh nytto och commoditet må kunna fara där öfwer, dhet ware sigh tå att wägarna antingen behöfwa, att rettas förhöijas, iempnas, heller medh dijken och broer hielpas. Till hwilken ände han sigh strax hafwer att adressera till den Gouverneur heller Landzhöfding, ti hwilkens Gouvernemente eller Höfdingedömme, som wägarna kunna någon reparation eller förbättring behöfwa, hwilkens ordres han uti denne sin tienst hafwer att föllia, såssom och på wåre wägnar om assistance att tillijta, när och så ofta till desse wägnar förfärdigande, och brolegningen någon hielp behöfwer. Därhoas skall han och hafwa Jnspection på Werdzhuus, Tawerne och Krogar på landet, att dee här efter inrettas skole, och att dhet motte skiee på tienlige orter, och medh nödige requisitis, resande folk till bijstondh försees, sökiandes så myckiet giörligit är, att hielpa till executionen dhet som uti den sidst publicerade Giästgifware Ordning publicerat och påbudt är, fölliandes dee ordres som wårt CammarColleg: och wåre Gouverneurer och Landzhöfdingar medhdeelandes warde, särdeles dhet som wij uthi Wår Jnstruction och memorial honom till rettelse lempnandes warde. Dhet alle, särdeles wårt Cammar-Collegium, Gouverneurer och Landzhöfdingar sigh hafwe

att efterretta, assisterandes bemte Jacob Coswaij uti
hwad han till dhet gemene bästas befordran fö-
rebringandes och drifwandes warder; J synnerheet
befalle Wij våre befalningzmän, Broofougdar, Landz•
Gevaldiger, Länszmän, att dee honom gå tillhanda,
sampt lyda i thet som han them på våre wägnar befa
landes warder. Och på dhet han detta så myckiet
bette förretta motte, ty bestå wij honom en åhrlig
löhn af 300 Dr. Silfr, Mn:t hwilken thet ämbetet på
Staten upföras skall; Såssom och nödige
reesepenningar, hwilke han efter mijhletahlet uti
hwart Landzhöfdingedömme, skall hafwa att niuta och
upbära. Till yttermehra etc.

HE.

S:B: LvdL: GOST: MGD L: GSoop.

Stockholm, Riksarkivet den ..... 2..januari...1949....

Ex off icio
Eric Grue (?)
Registrator

Texten bearbetad och åter given på annan plats av
Börje Sandén 2003-02-24

Datum Stockholm December 15 1666.

S.Franc

Memorial hwar efter Wägemästaren Jacob Coswaij uti sin nyss
anförtrodde tienst sigh hafwer att regulera och retta.

1.

Efter som Kongl: Maij:^t hafwer most erfara, att ehuru wehl;
under dess Regiemente, så wehl som tillförende
åthskillige Ordningar och ordres uthgongne äre angående
wägerödningar och Broobygningar, till att derigenom uthi
dess rijke som uti andre Rijken, till dhet gemene bästa
skiee plägar, facilitera så wehl ens och annans reesa,
som dhe åthskillige Kiörsslor som nödhwendigt moste wara;
Lijkwehl är en sådan helsosam intention icke kommen till
någon effect, utan Kongl: Maij:^t spörrier åhrligen å många

orter dhe samme incommoditeter, som förr hafwe warit, att
wägarne somblige tijder om åhret, äre så obeqwemlige och så
elake, att den resande man medh stoor möda kan komma fort.

2.

Så förnimmer och därhoos Kongl: Maij:^t att Allmogen

uti Provincierne, Häraden och Socknerne, som efter Lagh och gamle Statuter äre skyldige och plichtige till att arbeta på vägerödningar och Brobygningar, fuller många gongor låta finna sig tillstädes att rödia och förbettra sådane allmenne vägar, Men så skeer dhet mestedels antingen i hastigheet, eller och utan någon rett ordenteligh reparaon, så att vägarne fuller hetas blifwa förbettrade, men lijkvehl utan något stonndh eller warachtigheet, hwarutinnan skieer att all-mogens mäste dagzwercken och arbete giöra en heel ringa frucht, emot dhet som man billigt borde förmoda; Altså till att förekomma en sådan oordning, och i dhet stellet bringa vägen och broerne i thet skick som the moste wara, hafwer Kongl: Majj:^t gott funnit till att förordna en viss person som uppå slijke allmenne vägar och hwadh där af dependerar inspection och inseende hafwer.

3.

Och såsom detta ämbetet böör ansees och occuperas wedh treggiehanda, nembl: 1 Wägerödingen 2. Brobygningen.

3 Allmenne Wärdzhuus Krogar och Taverne, Altså skall och bem:te Wägemästare desse fölliande observera och i acht taga.

3.

4.

Hwadh wägerödningen widhkommer så består samme Jnspection och upsicht der uti förnembligst, att wägarne antingen motte wähl rödias i godh tijdh till någon warachtigheet repareras, heller och the gamla wägarna alldeles rättas, justeras och förändras.

5.

Hwad thet förra widhkommer såsom Allmogen efter lagh där till oblikeras, och ingen derföre befrijat är, utan hwar och en efter öre och örtug förplichtat sijne wägearter att antaga och wähl rödia låta, så skall han till en promptare execution af sitt ämbetes förrettande, uti dhet Landzhöfdingedömme som wägarna bäst behöfwa reparaon, sigh hoos Gouverneuren eller Landzhöfdingen angifwa, sakzens beskaffenheet förebringa, på dhet dhe till HäradzFougdarne, LandzGewaldigern och andra wederbörande, tidlige ordres må afgå låta, att the widh sådane Wägerödningar, måge wara tillstädes, och på allmogens arbete och dagzwercken flijtigt drif'wa.

4.

6.

Tå skall och Wägemästaren för all ting wara tillstädes och allmogen rätt undervijsa, huru och på hwad sätt wägarne beqwemligast gode och bestendige giöras motte, dhet ware sig medh iämnpande, Rettande, förhöijande, grafwande eller dijkande, sampt dersammastädes i förrådth hafwa eller förskaffa dhe materialier som till en sådan bestendig wägh fodras och requireras, att icke allmogen må onödigt vppehollas utan ordenteligen wercket fortsettia och fullända.

7.

Hwad iusterandet och sielfwe förändringen af wägarne widhkommer, såsom dhet en saak är som gemenligen rörer ens och annars wehlfongne egendomb, men lijkwehl i sigh sielf skiäligh, helst när the som pröfwat i åker och änggh hafwa lijdit någon merckelig skada och afsachnadt blifwa i förmågo af Kongl: Maij:^{tZ} på sidste Rijkzdagh publicerade ordning af landet och Häradet betalte och refunderade; Så hafwer han derutinnan försichteligen att gå, att han först wehl öfwerlegger och iempnförer ortens beskaffenheet och situation den tager i noga

ögnésicht, och wehl igenom Landtmätaren afmätta låter för än han _ongl: Maij:tz Gouvern: eller Landzhöfdingen sådan saak förebringar på dhet icke någon må hafw orsak sigh öfwer sådan dessein att beswära, såssom skulle den antingen wara onödigh, ofruchtsam eller opracticerligh. Men när han pröfwar en sådan Wäge - Justering och rättande kunna Och böra gå fort, att han tå communicerar medh Gouverneuren och Landzhöf - dingen, hvilka på Kongl: Maij:^{tz} wägnar saken nogare lära öfwerleggja, och antingen dhet samma strax ställa i wercket, äller där saken är af den wichtigheet till Kongl: Maij:^t där om referera, och dess Resolution wijdare inhempta.

8.

Skulle och någon af Kongl: Maij:tZ Gouverneurer och Landzhöfdingar pröfwa gott, och af sigh sielfwe nödigt finna till att giöra om wägarne någon påminnelse, och den samma willia fortsettia och i wercket ställa, så moste han sigh uppå deras begiäran, där hän förfoga, och hvad honom till den ändan som hans ämbete angår blifwer pålagdt, dhet sökia i wercket ställa och fullborda, hafwandes alltijdh för sigh dhet ögnemerckie att befodra och tiena herutinnan dhet gemena bästa.

6.

9

Dhet andra som hans ämbete angår är Broobygningen, hwar-
utinnan Kongl: Majjt finner höghnödigt, att dermedh, medh
så myckiet större alfwar och särdeles flijt fortfares, som
Broerne så förfalne, eller och aldeles otienlige are, att
then reesande Man, medh största beswär och fahra på monge
orter moste fahra där öf:r.

10.

Och på dhet herutinnan motte giöras något som är be-
stendigt så wore fuller till att önska att alla Bro-
erne kunde giöras af steen och hwelfwas, men efter
som dhet i förstone intet låter så wehl giöra sigh,
så synes dhet bäst att dhe minsta broerne hwelfwas
medh Steen, hwar till mast allestädes godh förråd
är; Men uti dhet öfriga att han den anstalt gör att
the andra större broerne repareras, förbettras,
heller där så behöfwes aldeles af nyo giöras.

11.

Till den ändan skall han hafwa gran upsicht på Bro-
fougdarne att the sitt ämbete flitigt förretta, och
där några till sådana tienster som antingen

wägarne eller Broar angå tillsettas och förordnas skola att han souverneuren och Landzhöfdingen sådana föreslår som drifwande och flijtige äro, att icke något på deras sijda må hindra och studza.

12.

Inspectionen öfwer Werdzhuus, Krogar och Taverne på landet är dhet trijdie som hans ämbete angår, och af honom observeras moste, i så motto att han tillseer hwarest ännu förutan the som upsatte äre, sådane Werdzhuus och Krogar å landet bäst behöfwat, uti hwilket fall han hafwer sikh att stödia på Kongl: Maij:^{tz} sidst publicerade Giästgiefware Ordning, den han skall ställa sikh till rettesnöre, och hielpa till att den blifwer efterfölgdh, uti hwilkens 6te punct påbudet är att sådane nödige huus skulle bestellas, och till den ändan af Allmogen så Frälsset som Skatte och Crone framföras Timber till Krogestellen där dhet icke allerede skiedt woro, och be:^{te} Almoge efter hwars och ens lägenheet till dhe öfrige husens requisita öfwertalas; Altderföre skall han Kongl: Maij:^{tz} Gouverneur och landzhöfdingar tijdigt här om påminna, och hwad som i samma punct widhlyfteligare exprimeras sökia till execution drifwa och förhielpa, på dhet att sådane nödige huus motte medh elhet foder-

Stockholm, Riksarkivet den 24 januari 1950

Ex officio

Erik Grieg

ligaste uptimbrade och till sin fullkomligheet
brachte blifwa; Såsom och att the huus och Tawerne
som allerede inrettade are, medh Huusrum, Hästar,
Båtar och folck till rodd, Huusgeråd och andra slijke
nödige requisiter så försees måge, att den reesande
motte där widh finna ett nöije och beqwemligheet.

13.

Där och några hinder och feel wore som han sielf intet
retta kunde, utan moste af högre hand rettas och
corrigeras, så skall han der om i tijdh Gouv: heller
Landzhöfd: tillkenna gifwa, heller och der så nödigt är
till Kongl: Maij:^{tz} CammarCollegium, hwilketz ordres
han uti ett och annat haf:r till föllia som till all
godh ordningz inrettande kunna gifne och medhdelte
blifwa. etc, etc.

H. E.

.

S. Båzt: LvdL: GOST: MGD: G.Soop

Stockholm, Riksarkivet den.....24 januari ...1950....

Ex off icio
Eric Grue (?)
Registrar

Texten bearbetad och åter given på annan plats av
Börje Sandén 2003-02-24

HöghWällborne , Wällborne. Edlee och Wällb:dh Herrar
respective Rijkz= och krigzRåd, höghmechtige Gunstige
patroner. etc.

Eders HöghGreffl:e Excell:tz och Nådher, Jagh uthi största
Ödhmiuckheet, medh denne Supplique, ähr förordsakat worden
besuära, Alldenstundh ehn tuist haffuer varit om ehn lijten
Åkertäppa, emellan fyra. Ryttarehemman uthi Tyble by, i
Suudermannelandh, Jönäckers häradh och Lunda:sochn belägne,
sampt itt skatteTorp, Näst derhoss, Åå benemdt, /:dhes
skatteRättigheet Hans Kongl: May:tt allernådigst migh haffuer
tillåtit få kiöpa:/ huilket uthan TingzRättens uthslagh
inthet kan slättat bliffua, Fördenskuld iagh Ödhmiukeligast
bedher, Ed:rs HöghGreffl:e Excell:tz och Nådher, täcktes
medh itt serdeles breff, befalla Adiuteuren Wäll:e Carl
Danielsson, som dher på orten boandes ähr, dhett han oppå
Ryttarehemmanens andehl, försuarer huadh skiäligit kan
pröfuas haffua lydt och legat, och skatteTorpet, behåller

Förste byråsekreterare Uno Lindgren p. b. för Väg och Vattenbyggnadsstyrelsens
räkning.

sin gamla och urminnes hefd; Att detta iu förr kundhe för-
rättat blifua /:medan ännu någre gamle män leffua, som her

om godh wettskap haffua :/ upuachtar iagh E: HöghGreffl:e

Excell:tz och Nåders Gunstige resolution, Och förbliff:r

Eders Hö^ghGreffl:e Excell:tz och Nåders

vnderdånÖdhmiuke Tiänare

Jacob Cossa

wäghmästare

Stormechtigste Konungh

AllerNådigste Herre.

Eders Kongl: May:t månde iag A:o 1683 i diupaste Vnderdånighet föredraga, huruledes altsedan åhr-1647 iag med min underdånig= tienst hafwer upwachtadt, som höge Kongl: Cammar Collegii, jempte mitt der insinuerade arbete och remonstrationer, lära kunna betyga, hafwandes iag warit wäggestare. ifrån åhr 1666 till 1686; Och såsom iag nu aldrabeklageligst most förnimma, at man mig för innewarande åhr will af Staten uthsluta, så nödsakas Eders Kongl: May:t jag underdånigst bönfalla, Eders Kongl. May:t techtes mig fattige tienare ansee och förhielpa', at såsom Wägernes:förbättring ett allmänt och nödigt wärck är, det iag och nu uti samfelte 20. åhr förmodel: till Eders Kongl: May:tz goda nöije förwaltet, som Hans Excell:tz H:r Kongl: Rådetz och Præsidentens HögWälb. H:r Fabian Wreds mogne Resolutioner nogsampt kunna betyga, föruthan det iag tilförende warit Conducteur under Eders Kongl: May:tz Slott, sampt och eliest uti åtskillige Commissioner, såsom Mählarens uprymande, Arboga grafs besichtigande och afmätande etc. warit brukader, det iag icke måtte nu på ålderdomen, och sedan jag uti Eders Kongl: May:tz tienst i 38 åhr all min tijd och kropp försljittit, uthan något mit förseende, uthslutas, uthan allernådigst på staten blifwa upförder, så länge iag min skyldiga tienst kan förrätta, hwilcket iag nu mera förmodar

mig til så mycket större Eders Kongl: Maystz och Landsens
nytto, skola kunna giöra:, som iag om åtskillige gode
lägenheter i ett och annat giordt mig wäl underrättat, och
ännu beqwämblika lägenheter i skog och marck uthsedt, och i ty
hoppas som och underdån ödmiukeligst anhåller, det Eders
Kongl: May:t till så nyttiga wärcks befremjande, techtes låta
mig så här effter, som här till, min lilla löhn och nödige
Subsistence, på min ålderdom för mim, min hustru och Barn till
godo niuta. 4fwachtandes_ här å Eders Kongl: May:tz nådigste
resolution i diupaste underdånighet, och in till min dödztund
skylldigs:t förblif:r

Eders Kongl: May:tz

Allerunderdånödmiukaste

och troplichtigste Tienare

Jacob Cåsswa

Wägmästare

Rätt avskrivet ur Biographica C T5, betygar

Stookholm, Riksarkivet den...13 dec 1966

Ex officio

C.G. Löwenhielm

Stormechtigste Konungh,

Allernådigste Herre.

Jacob Cosswa bedher om en nådig pardon för dhet dråp han uppå en smedh i Nykiöping haf:r begådt. Och ehuruwål han widh den förste ransakningen ähr dömbdh ifrån Lifwet; så har han dok sedermehra., sedan han brechte sikh uhr fengselset förmådt sikh Kongl: May:tz Leijde och en ny ransakning, hwilcken i Kongl: Hoffrätten ähr inlagdh, hwarwidh han sine skiähl har fått deducera. Wählsignaden ähr förlijkt och bedher för honom. Han oprepar siälff nogree rationes mitigandi d. p. leg. Sig. NB.

Eders Kongl. May:tt iärne allernådigst kunna sikh påminna, det olykelige tillfälle och dråpmåhl, iagh förledne Åhr i Nykiöpingz Stadh uthi råkade medh een Smedh dersammastädes, hwarföre iagh hafwer söckt något undwijka, till des medh Eders Kongl: May:ttz Leijde iagh blef benådat. Men Borgmestare och Rådih för samma måhl dömbt migh saker till

dödhen, dock hafwer Eders Kongl: May:tt migh een ny ransakning Allernådigst der öfwer förundt; hwarest nogh blef medh wittne och skiähl bewijst huru oförmodelig iagh i denna

stoora olyckan är inråkat, då iagh intet mindre tänckt än åstadhkomma så grof gierning och dråp. Elliest och af den döda iagh myket förtörnat och han skickat sigh obilligt i mit huuss, att iagh deraf, som Menskeligh feehl är, blef något förifrat, men alldrigh hade willia och opsåth till dråp; hwilka omständigheter och huru denna olyckan hade förelupit Måhlsägare rättsinnigt och Christeligen betänckt, och migh sin rätt alldeles icke allenast tillgifwit hafwa, uthan och Jembwäl fälla för migh een ödmiuck böön, hwilket senare hålldne ransakningh, som uthi Eders Kongl: May:tz Hoffrätt oafdömbt ligger, lærer innehålla och uthwijsa; Flyr alltså iagh fattige och öfwer denne stora och beklagligste olycka högtbedröfwade Man, till Eders Kongl: May:tz stoora Clementz, Nådhe och Mildheet, att här öfwer åthniuta een Kongl: benådning och tillgifft hwar om migh een alldra ödmiukaste förtröstning gifwer, 1. dhe omständigheeter som widh denna wådelighe händelssen förelupit hafwa, hwilka synes min plicht och straff kunna mitigera. 2. Att Måhlsägare sin rätt efftergifwit och för migh förbön fälla:

Stormächtigeste Konungh Allernådigeste Herre:

Edhers Kongl. May:t kan Jagh högdrtbedröfwade? Quinna.icke;
noogsampt i all Underdånigheet een ödmiuk Tackseijelsse
heembäära, som Allernådrättwijseligest hafwer behagatt
förunna, een ny Ransakning öf:r dhet aldrig noog för mig
och mine många små Bahrn beklagelige Dråpmåhl min man
Jacob Couswa, uthi Nykiöpinsz Stadh för någon tijdh är
uthi råkadh: Och förmodar Jag i all ödmiukheet wisserrligen
be:te håldne Ransakning-, dhe skiäl och Omständigheet-
fattar och medhbringen, som Giärningen skulle wijsa något
annorlunda wara passeradt, ähn dhen öfwer af Borgmestare
först/
och Råd/håldne Ransakningh innehåller, hwar uthaf Jagh
allerunderdånigst förhåppas Edhers Kongl: May:t den orsaken
lärer Allernådigst befinna som Edhers Kongl: May:t tir sin
altijdh högst beprijsliga Clemens och Mildheet kunna be-
weeka. Effter som näst dhet at Måhlsägare äre förlijkt& och
een Allerunderdånigste förböön för min Man fälle, lärer
blifwa.kundbart dhetta aldrih warit ett betänkt och vilje

dråp, uthan i hastigheet af bråda Moodh, oförmoodeligen timmat, dhenna oreeda jämwäl causeradt af dhen dödes illa förhållande i Wårt Hwss, medh hwad mehra Ransakningen förmoodeligen gifwer widh Handen. Men ehuru alt sådant effter underdånigst förhåppning torde beweka Edhers Kongl: May:tz Barmhättighe Hiärtta, doch hafwer Jagh högstsårgbunden Quinna och mine många små Bahrn ingen annan Tilflycht i dhenna Wår störste Sårg och Eelände, ähn endast tillijta Edhers Kongl. May:tz blåtta Nådh och Kongl: Mildheet. Jagh hafwer nu i dhesse Daga anhållit i dhen Kongl: Hofrätten om läigd för min Man som nu flychtig är, men dhe äre nu ingen tilsammans som här uthi något resolvera kunne.

Ty böönfaller til Edhers Kongl: May:t Jagh uthi diupaste Underdånigheet, Edhers Kongl: May:t täcktes Allernådigst sin Barmhättigheet emot Oss fattige Währnlöösse påstijna låta, och dhes allernådigste läigd min fattige och nu flychtige Man förinna, at han sedhan sin Saak så mykit bättre och tryggare må kunna förswara och uthföhra, för sådhan Höög Kongl: Nåadh och Barmhättihheet förblifwer Jagh til min Dödhstundh

Edhers Konglige Maijestetz

Allerunderdånigste Tiänerinna

Mari Cosua
en högt bedröfuat kuina